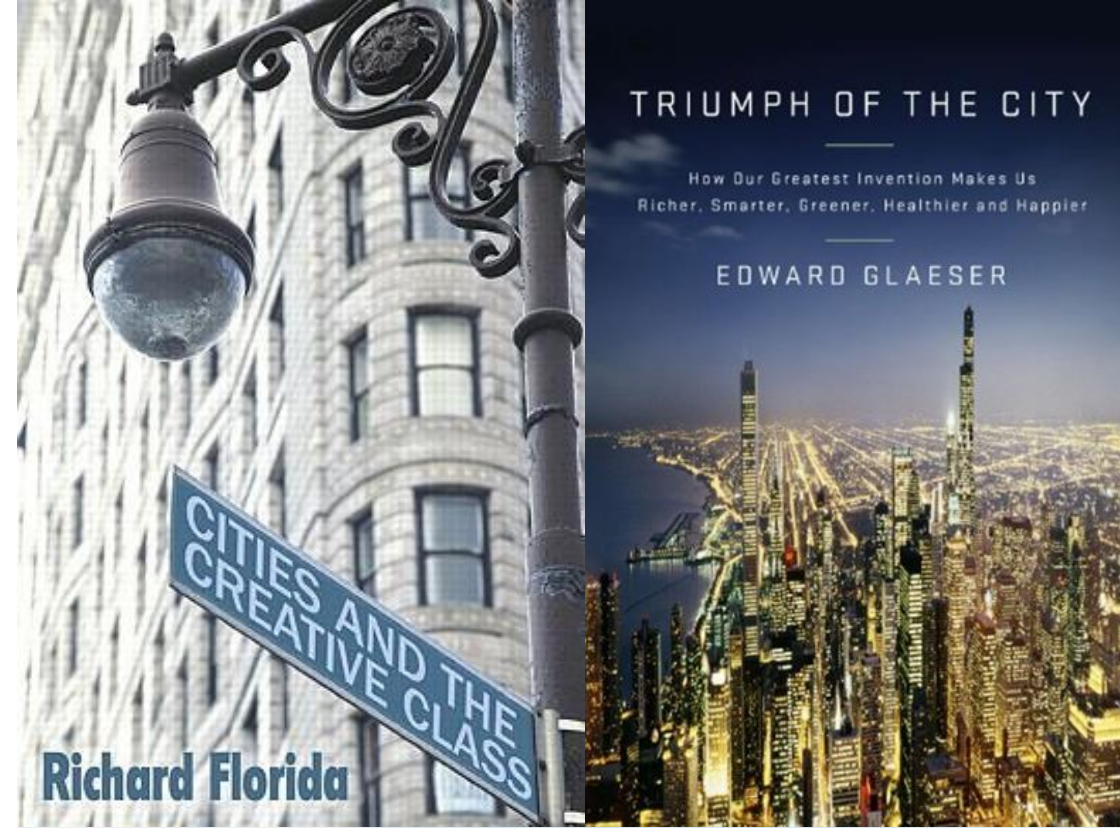

En identitetsskapende og inkluderende byutvikling (i en forstadskommune)

Professor Per Gunnar Røe
Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi
Universitetet i Oslo

Foredragets innhold

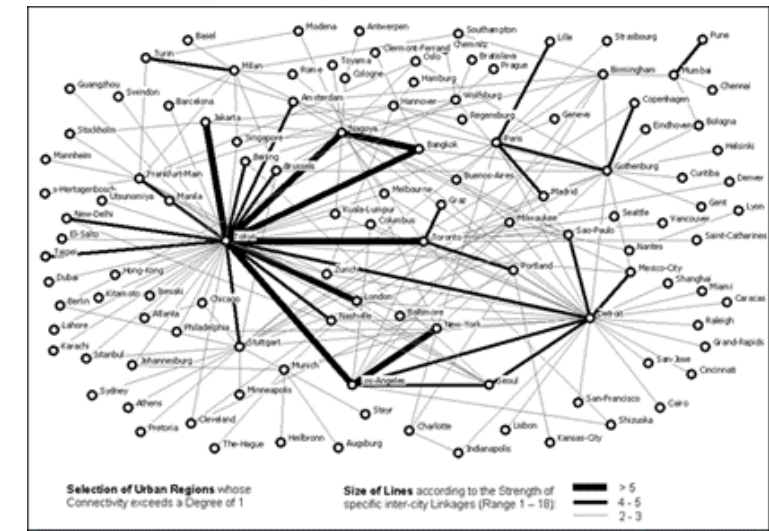
- «Alle» vil bli en by, men hva er en by?
- Hvilke elementer er viktige i en identitetsskapende og inkluderende by?
- Hvorfor er det viktig med et sosiokulturelt perspektiv?
- Hvilke utfordringer står man overfor i Sandvika og andre forstads- eller regionbyer?

Hva er en by?

1. En tetthet i konsentrasjon av ting, institusjoner og arkitektoniske former
2. En heterogen samling livsformer som foregår tett på hverandre og støter på hverandre
3. Et utgangspunkt og en node for nettverk, kommunikasjon og spredning i og utover byens avgrensning

(Pile 1999)

Hva skaper by- eller stedsidentitet?

- Er det særpregede arkitektur og landemerker?
- Er det historiske bydeler og kulturminner?
- Er det å unngå ikke-steder?
- Er det botid og tilhørighet?
- Er det befolknings sammensetning og sosial kapital?
- Er det et spørsmål om klasse og kultur?

Hva sier klassisk teori om god byutvikling?

- Blanding av funksjoner, bruksformer og livsformer
- Små kvartaler for å promotere gange og interaksjon
- Varierte bygningstyper og aldere for å bevare identitet
- Tetthet for å skape trygghet og kreativitet; «eyes on the street»

Jane Jacobs (1916-2006):

Økonomisk vitalitet

Blandet befolkning

Sosial toleranse

Dette ble
skrekkvisjonen

ANNO 1892

Er dette svaret?

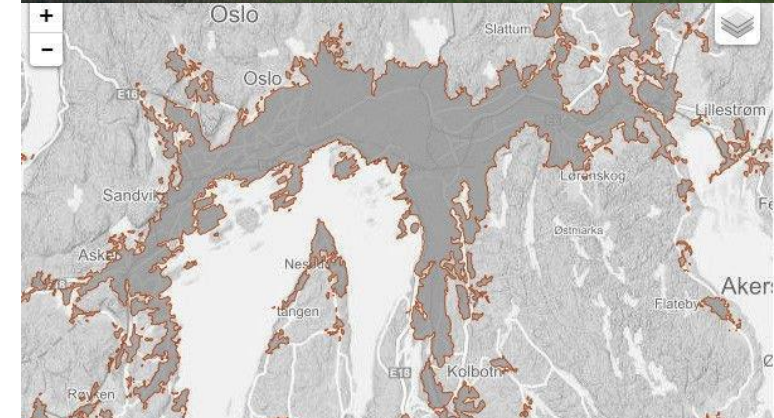

Hvorfor trengs det et sosiokulturelt blikk på steds- og byutvikling?

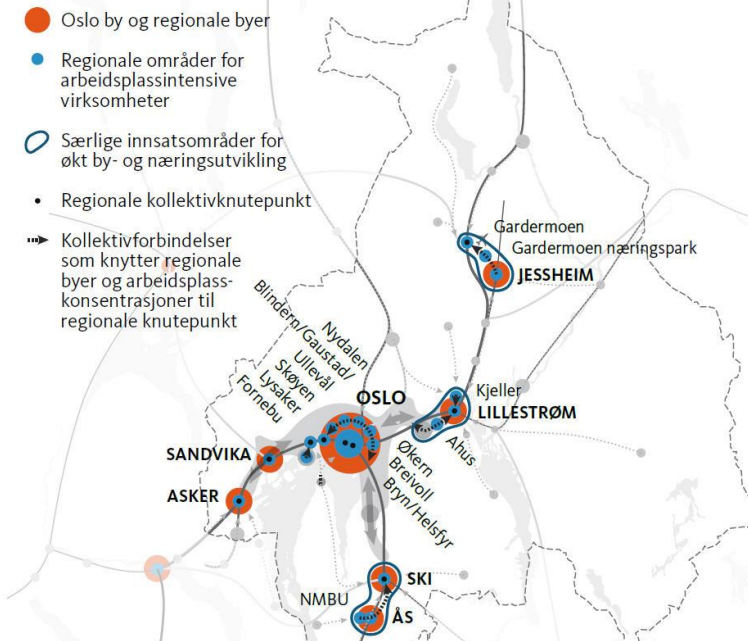
- Byer og steder er mer enn bygninger, gater og økonomiske transaksjoner
- For å utvikle en by må de sosiale og kulturelle sidene vies oppmerksomhet:
 - Demografi (alder, livsfase, inntekt, etnisitet mm.)
 - Sosiale praksiser (daglige gjøremål, mobilitet, mm.)
 - Sosial kapital og inkludering (nabolag, nettverk, institusjoner, mm.)
 - Identifikasjon (tilhørighet, gjenkjennelse, stedsfølelse, mm.)
- Den fysiske byutviklingen bør gjenspeile og forholde seg til disse faktorene
- Byen er et produkt av sosiale og økonomiske prosesser, men legger også premissene for disse

Byutvikling og byidentitet i skyggen av en storby

- Forstadsbyene er uløselig knyttet til storbyen
 - **funksjonelt** (boliger, arbeid, institusjoner og infrastruktur)
 - **økonomisk** (næringsliv, skatteinntekter, konkurranse, avgifter og incentiver)
 - **sosialt** (nettverk, relasjoner, flytting, segregasjon og ulikhet)
 - **kulturelt** (tilhørighet, identifikasjon og livsstil)
- Kan forstadsbyene utvikle en egen urbanisme? Hva med forholdet til omlandet?

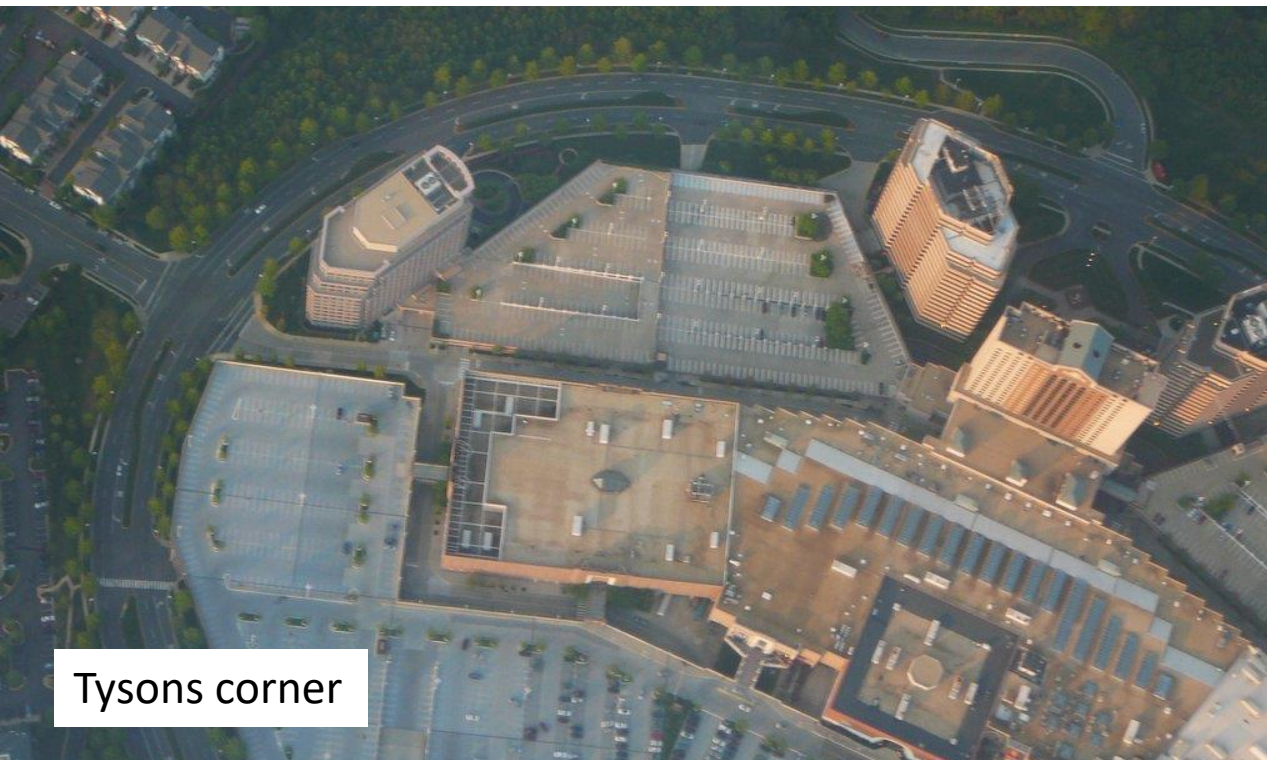

Oslo by og regionale byer i Akershus

“Dit vi ikke vil”:

Kantbyer, “big box”-butikker
og næringsparker

“Dit vi vil”:

Tetthet, kvartaler, gater og funksjonsblanding

Forus

Sandvika

Tysons corner

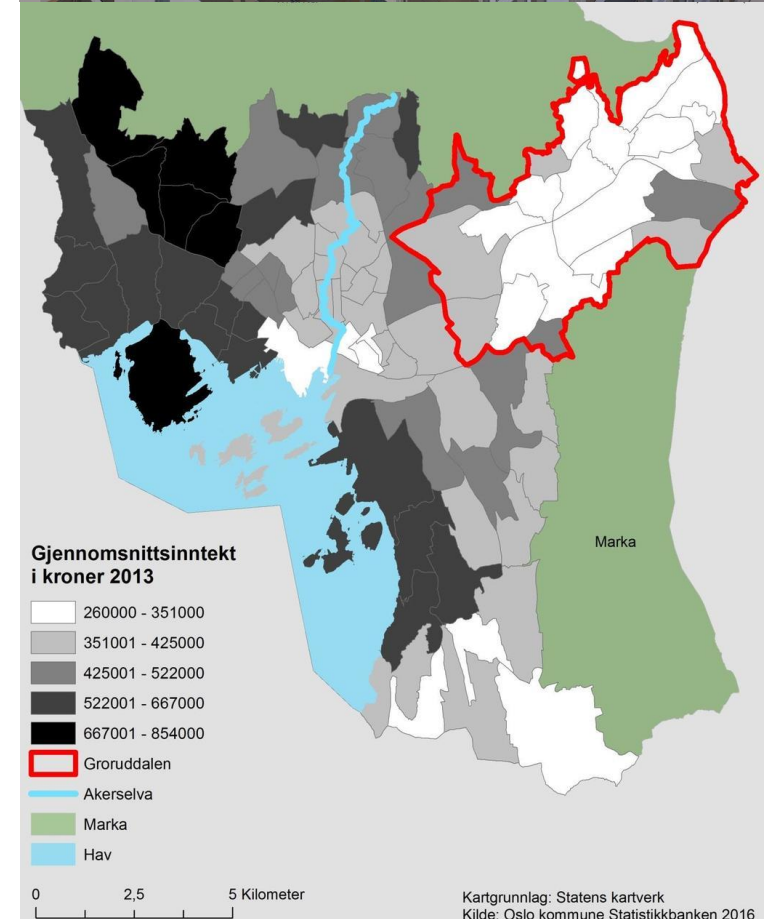
Men hvordan planlegge det sosiokulturelle?

Byutvikling bør bygge på tverrfaglighet og være forsiktig med;

- arkitekturdeterminisme
- visuell iscenesettelse av det sosiale livet
- estetisering av identitet

Anvende kunnskap og metoder som;

- kartlegger åpenbare og skulte sosiale strukturer og praksiser
- avdekker lokal kultur og identifikasjon

Ta hensyn til de sosiale implikasjonene i byutviklingen

- Sammenhengene mellom bypolitikk, områdeutvikling, boligtyper og befolknings sammensetning
- Barrierevirkninger og båndlegging på grunn av vei- og infrastruktursystemer
- Offentlige og halvoffentlige rom og institusjoners betydning for sosial inkludering

